

**Kroniek 73 van “Innemend Italië” op 1075 ex.
Mijmeringen, bedenkingen, mededelingen, schrijfsels...**

RIETI, DE NAVEL VAN ITALIË (2025)

De Sabijnse vrouwen hebben zowel Rome als Rieti van de ondergang gered.

Rieti staat bij de meeste toeristen niet op het programma. Dat is jammer want de stad heeft wel wat te bieden. Vooreerst zijn we ten zeerste benieuwd waarom de Romeinen van de eerste generatie precies dit oord hebben uitgekozen om hun toekomstige bruiden te schaken. Als hoofdplaats van de Sabijnen moeten de vrouwen uit Rieti toch wel over enkele troeven hebben beschikt die elders niet te vinden waren.

De befaamde roof leidde bijna tot een bloedig treffen, wat had kunnen leiden tot een vroeg einde van beide steden. Maar dankzij de tussenkomst van de geschaakte dames komt het niet tot een oorlog. De legende werd in de voorbije eeuwen meermaals door diverse kunstenaars op doek vastgelegd of uit marmer gekapt.

Toevallig was er op de dag van ons bezoek een voedingsbeurs aan de gang. Ook de hotelschool van Rieti was er aanwezig. Als ex-leraar van Ter Groene Poorte te Brugge kon ik het dan ook niet nalaten om aan hun stand de nodige aandacht te schenken.

De bijgaande foto geeft dan ook een duidelijk antwoord op de vraag waarom die Romeinen precies bij de Sabijnen terecht kwamen. (1)

VIA ROMA

De Via Roma, het verlengde van de vroegere Via Salaria, leidt vanaf de rivier de Velino naar het centrum van de stad. Van de oorspronkelijke Romeinse brug uit de 3de eeuw voor Christus resten alleen nog de funderingen. Ze liggen goed zichtbaar naast de nieuwe constructie. De Via Roma is vandaag de belangrijkste winkelstraat en volgt het traject van de oorspronkelijke noord-zuidverbinding in het schaakbordpatroon van de Romeinse stad.

Vandaag wordt deze winkelstraat langs beide zijden verrijkt met meerdere kerken, paleizen en winkels. Opmerkelijk is de Sint-Petruskerk die omgevormd werd tot een gezellige boekhandel. Van de vroegere Romeinse aanwezigheid is nog weinig te merken. Maar dit is slechts bedrog want omzeggens alle constructies zijn opgetrokken bovenop de oorspronkelijke Romeinse bouwwerken en alle kelders dateren uit diezelfde periode. Alleen met een geleid bezoek kan je hierin neerdalen. Wie echter goed oplet merkt dat nogal wat antieke artefacten in de huidige structuren werden geïntegreerd.

Vanaf het centrum begeben we ons eerst naar de Duomo en het nabijgelegen bisschoppelijke paleis, mooi gelegen aan een klein parkje. Hier kunnen we genieten van het panorama over de middeleeuwse wijken. De buitenzijde van de kerk is in romaanse stijl opgebouwd terwijl het interieur in de loop van de eeuwen getransformeerd werd in barokstijl. Wellicht zal de kerk niet direct imponeren maar de crypte is wel een bezoekje waard.

Het bisschoppelijk paleis, ook wel het Palazzo Papale genoemd omdat vele pausen er vaak verbleven, heeft op de begane grond een gotische zaal, verdeeld in twee beuken. Een prachtig decor voor een historische evocatie. De bovenverdieping werd ingenomen door een loggia die uitkijkt op het parkje. Daarachter lag dan de ontvangstruimte die vandaag dienst doet als het Museo Diocesan. Naast dit complex staat een beeld van Sint Franciscus, een belangrijke aanwijzing voor de passage van *il poverello di Assisi*, zoveel eeuwen geleden.

Aan de overzijde van het parkje prijkt het Palazzo Vincentini of de Prefectuur die aan deze zijde een elegantie uitstraalt door de galerij en de loggia met de ranke zuilen.

EEN BEELD VAN 227.241 EURO

Om ons bezoek aan Rieti af te ronden zoeken we nog even enkele eigenaardige monumenten op in de binnenstad. We keren terug naar de brug over de Velino en merken op de Piazza Cavour een monument ter ere van de verdwenen Lire, de vroegere Italiaanse munt. Het is de verpersoonlijking van *Italia Turrata*, of de godheid Italia getooid met de stadskroon. Deze beeltenis staat bekend onder de naam *Siracusana* omdat ze verwijst naar een oude munt uit deze Siciliaanse stad. Nu bestaan er in Italië al meerdere standbeelden van Italia Turrata, maar geen enkele is samengesteld uit de versmelting van 2.200.000 muntstukjes van 200 lire. De dame houdt dan ook fier een dergelijke munt in de hoogte. Omgerekend zou het beeld dus meer dan 225.000 euro waard zijn. Het kustwerk werd ingehuldigd op 1 maart 2003.

LA CACIOTTA, HET CENTRUM VAN ITALIË

Op de Piazza San Rufo staat een monument dat het exacte geografische middelpunt van Italië bepaalt, *l'Umbilicus Italiae* of de navel van Italië. Wegens de typische ronde en platte vorm kreeg het beeld al vlug de bijnaam van "la caciotta" of het kaasje. Nu is het uiteraard onmogelijk om het geografisch middelpunt van een land precies te bepalen zodat ook Foligno, Narni, Monteluco en Orvieto deze titel claimen. Maar in Rieti zijn ze zo zeker van hun gelijk dat zelfs het lokale voetbalstadion die titel onderschrijft: *Stadio Centro d'Italia*.

Het historisch karakter van Rieti wordt overigens nogmaals onderstreept door de versterkte ommuring. Van de oorspronkelijke Romeinse omwalling is nog weinig te merken maar de middeleeuwse muren en poorten zijn voor een groot deel bewaard gebleven of werden opgenomen in latere bebouwing.

(1) De Sabijnse vrouwen werpen zich tussen de legers van Rome en Rieti om een bloedbad te voorkomen.

Romantisch schilderij van Jacques-Louis David (1799)

***Wikipedia**

Terloops: de hotelschool in Rieti luistert naar de naam I.P.S.S.E.O.A. wat de afkorting is voor: Istituto di Stato Servizi per l'Enogastronomia e l'Ospitalità Alberghiera.

***Behalve anders aangeduid zijn alle foto's eigen materiaal**

Marc Vandenbon

Auteur van "Innemend Italië"

marc.vandenbon@telenet.be

www.innemenditalie.be

Avondvullende voordrachten:

- Rome, andere paden
- Innemend Italië

Info op aanvraag

